

Studieplan for Religion, livssyn og etikk for grunnskolelærerutdanning 5-10 (60 studiepoeng) (2012– 2013)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Kontakt

Avdeling for lærerutdanning

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studiet er et valgfag i *Grunnskolelærerutdanningen 5-10 (240 studiepoeng)*.

Studiet er et dannelsesfag og inneholder områdene religion og livssyn, filosofi og etikk og fagdidaktikk. Det henter stoff og perspektiver fra religionsvitenskap, teologi, filosofi og idéhistorie, men også fra andre samfunns- og kulturfag, samt pedagogikk. Fagdidaktisk teori og praksis er sentralt i studiet.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Læringsutbyttet i de fire emnene i studiet er knytt til faglige kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som er nødvendig for å kunne undervise i RLE på 5. til 10. trinn.

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om religionar og livssyn i faget: mangfald og ulike retningar, trusinnhald og oppfattingar, praksis, etikk og estetiske uttrykk, med særleg vekt på kristendommen og norske forhold
- har kunnskap om religionshistorie med vekt på eldre tid og særleg på kristendommens historie fram til og med reformasjonen
- har kunnskap om heilage tekstar: hovudinnhald, historisk bakgrunn og sentrale forteljingar, med særleg vekt på Bibelen
- har kunnskap om vestleg filosofihistorie med vekt på antikken, særleg menneskesyn og etikk, og om filosofering med barn
- har kunnskap om humanisme som livssyn i historisk kontekst og som filosofisk perspektiv i ulike variantar i bryting med andre menneskesyn gjennom historia
- har kunnskap om etiske teoriar og bruken av desse i høve til nokre aktuelle problemstillingar
- har kunnskap om menneskerettane og FN's barnekonvensjon og diskusjonane om ulike konsekvensar av desse i høve til undervisninga i RLE
- har kunnskap om grunnskolefaget si historie i hovudtrekk, grunngjeving, innhald og føremål
- har kunnskap om sentrale arbeidsmåtar i faget i høve til dei aktuelle trinna
- har kunnskap om barns gudsomgrep, religiøse førestellingar og opplevingar
- har kunnskap om kva religiøse seremoniar og høgtider har å seie for barn
- har kunnskap om reglement for fritak på religiøst og livssynsmessig grunnlag
- har kunnskap om viktige trus- og livstolkingar i religionane, anna religiøst mangfald i historisk og aktuelt perspektiv, med vekt på europeiske og meir globale forhold
- har kunnskap om religionshistorie med vekt på eldre tid og særleg på kristendommens historie fram til og med reformasjonen
- har kunnskap om heilage tekstar med viktige forteljingar i religionane, deira litterære uttrykk og sjangrar, verknadshistorie, hermeneutikk og historisk-vitskaplege perspektiv på tekstane
- har kunnskap om samisk religionshistorie
- har kunnskap om samanlikningar mellom religiøse tradisjonar og praksisar
- har kunnskap om sekulære livstolkingar med vekt på ideologiar
- har kunnskap om vestleg filosofihistorie med vekt på antikken
- har kunnskap om religiøse, humanistiske og naturalistiske verdiperspektiv i møte med aktuelle utfordringar som spørsmål om liv og død, kjønn og likestilling, seksualitet, økonomi, miljø og ressursbruk, rusmiddel og rusmisbruk
- har kunnskap om FN's internasjonale konvensjonar om menneskerettane og ILO-konvensjonen om urfolk og stammefolk i sjølvstendige statar, samt aktuell diskusjon om menneskerettsomgrepet
- har kunnskap om grunnskolefaget si historie med særleg vekt på tida etter 1997 og ulike løysingar på religions- og filosofiundervisninga i andre land
- har kunnskap om eit breitt utval av mogelege arbeidsmåtar i faget og tilsvarande vurderingsformer

FERDIGHETER

Studenten

- kan planleggje, gjennomføre og vurdere RLE-undervisning på ein sjølvstendig og fagleg gjennomtenkt måte med vekt på danningperspektiv og dei fleirkulturelle utfordringane
- kan bruke sentrale arbeidsmåtar i RLE med vekt på arbeidet med høgtider, forteljingar og estetiske uttrykk
- kan setje seg inn i borna sine tankar og førestellingar om religiøse og filosofiske spørsmål og kan samtale med dei om dette
- kan samtale med barn om tilhøve som oppstår i samband med vanskelege livssituasjonar
- kan samarbeide med andre lærarar, elevar og heimen om faget
- kan gjennomføre tilpassa opplæring i RLE, mellom anna med omsyn til elevar med bakgrunn i ulik tru og ulike livssyn

- kan kombinere kravet om objektiv, kritisk og pluralistisk undervisning i RLE med varierte, elevaktive og engasjerande arbeidsmåtar med tilsvarende vurderingsformer
- kan legge til rette for utvikling av dei grunnleggande ferdigheitene i undervisninga
- kan reflektere kritisk over innhaldet og verdimålsettingane for faget i skolen og over forholdet mellom fag, undervisning og eiga utvikling i yrkesutøvinga
- kan bruke internett og digitale læremidlar på ein kritisk og pedagogisk måte i undervisninga
- kan bruke eit breitt utval av varierte arbeidsmåtar med vekt på utforskande samtalar
- kan vurdere lærebøker og andre læremiddel i faget, òg i eiga undervisning
- kan lage lokale læreplanar i RLE
- kan reflektere over eiga utvikling i yrkesutøvinga som RLE-lærer
- kan integrere dei grunnleggande ferdigheitene i RLE-undervisninga: kunne uttrykkje seg munnleg og skriftleg, lese ulike typar tekstar og rekne
- kan tolke korleis tekstar, kunst og arkitektur uttrykkjer mening i RLE-emna, gjennom sjangrar, symbol, metaforar og andre verkemiddel
- kunne bruke digitale verktøy med særleg blikk for kjeldekritikk i høve til søk etter informasjon og etiske spørsmål om nettetikette og personvern
- kan bruke prinsippa for erfaringsbasert forsking i eiga verksemd som RLE-lærer

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse og kan sjå dette i samanheng med religiøse og livssynsmessige tradisjonar
- kan leggje til rette for samarbeid mellom heimen, skolen og lokalmiljøet
- har forståing for rolla som verdiformidlar i eit fleirkulturelt samfunn
- kan gjere greie for ulike konsekvensar av verdigrunlaget for skolen
- kan sjå ungdomskultur og samfunn elles i samanheng med religionar og livssyn

Opptak

Ingen krav ut over opptakskravet til Grunnskolelærerutdanningen 5-10 (240 studiepoeng).

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Religion, livssyn og etikk for Grunnskolelærerutdanningen 5-10 består av fire emner, hver på 15 studiepoeng.

- *Introduksjon til religioner og livssyn (5-10)*
- *Trinnsesifikk fordypning i utvalgte temaer (5-10)*
- *Fordypning i livssyn, filosofi, hinduisme, buddhisme og annet religiøst mangfold (5-10)*
- *Fordypning i etikk, jødedom, kristendom og islam (5-10)*

Tema for de ulike emnene framkommer i emnebeskrivelsene til det respektive emne.

Studiet bidrar på utdanningens Profesjonsdager og deltar i tverrfaglig samarbeid og undervisning med andre fag i Grunnskolelærerutdanningen 5-10.

Organisering og læringsformer

Studentene møter varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i grupper og individuelt arbeid. I tillegg kan det være aktuelt med ekskursjoner.

Praksis

Praksis inngår i studiet. Se nærmere beskrivelse av praksis i studieplan for *Grunnskolelærerutdanningen 5-10* og *Plan for praksis (5-10)*.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Studentene skal gjennomføre forsknings- og utviklingsarbeid innen emnet Etikkk, livssyn og hellige skrifter, se emnebeskrivelse og semesterplan for mer informasjon.

Internasjonalisering

Grunnskolelærerstudiet skal preges av at studentene ser fag og lærerarbeid i et internasjonalt perspektiv. Det innebærer at det legges til rette for kontakt med tilsvarende utdanningsinstitusjoner i andre land og for utveksling av lærere og studenter som ønsker å arbeide spesielt med internasjonale spørsmål knyttet til utdanning og læring. Integrering av studier eller praksisopplæring i utlandet kan skje ved at hele eller deler av studiene i den valgbare delen av utdanningen kan bestå av studier i utlandet. Forutsetningen er at det foreligger en forhåndsgodkjenning fra vår institusjon, basert på kriteriene i de nasjonale retningslinjene, og at det kan organiseres nødvendig praksisopplæring, enten under utenlandsoppholdet eller før/etter utenlandsoppholdet.

Se mer informasjon i studieplan for *Grunnskolelærerutdanning 5-10*, generell del.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at du deltar i evaluering av studiene. Dette studieprogrammet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet:

- HiØs utvalg for utdanningskvalitet gjennomfører årlig en evaluering av studiekvaliteten ved et utvalg av høgskolen sine studieprogrammer (kalt EVA2)
- Se også studieplan (programplan) for *Grunnskolelærerutdanning 5.-10. trinn*
- Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Tilbakemelding underveis

Studentene får tilbakemelding på arbeidskrav underveis i studiet.

Vurdering

Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Studiet har både muntlig og skriftlig eksamensformer og det benyttes interne og eksterne sensorer.

Se emnebeskrivelsene for mer detaljert informasjon.

Man benytter en gradert karakterskala fra A- F, der A er beste og E dårligste ståkarakter. F er 'ikke bestått'.

Jobb og videre studier

Målgruppe er studenter i *Grunnskolelærerutdanningen 5-10* (240 studiepoeng).

Religion, livssyn og etikk for Grunnskolelærerutdanningen 5-10 fyller kompetansekravet som er bestemt for å kunne bli tilsatt som lærer i RLE på mellom- og ungdomstrinnet i norsk skole.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Fung. dekan Kjersti Berggraf Jacobsen, juni 2011

Studieplanen er revidert

Studieleder Kjersti Berggraf Jacobsen, 15. mai 2012

Studieplanen gjelder for

2012-2014

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2012

Obligatoriske emner

LURLE10111

Introduksjon til religioner og livssyn (5-10)

15 stp

Vår 2013

Obligatoriske emner

LURLE10211

Trinnsesifikk fordyping i utvalgte temaer (5-10)

15 stp

Høst 2013

Obligatoriske emner

LURLE20113

Fordypning i livssyn, filosofi, hinduisme, buddhisme og annet religiøst mangfold (5-10)

15 stp

Vår 2014

Obligatoriske emner

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 03:12:15

LURLE10111 Introduksjon til religioner og livssyn (5-10) (Høst 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Mette Ramstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Religion, livssyn og etikk for grunnskolelærerutdanningen 5-10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

En kandidat som har fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

KUNNSKAP

Studenten:

- har kunnskap om fagets grunnbegreper (religion, livssyn, etikk, filosofi)
- har kunnskap om religionenes historie (jødedom, kristendom, islam, hinduisme og buddhisme)

- har kunnskap om sentrale hellige tekster
- har kunnskap om humanismens historie og den moderne livssynshumanismen
- har kunnskap om RLE-fagets historie og aktuelle situasjon
- har kunnskap om reglement for fritak på religiøst og livssynsmessig grunnlag

FERDIGHETER

Studenten

- kan vurdere lærebøker og andre læremiddel i faget
- kan reflektere kritisk over innhold og verdimålsettinger for faget og for egen praksis
- kan bruke internett og digitale læremidler på en kritisk og pedagogisk måte
- kan kombinere kravet om objektiv, kritisk og pluralistisk undervisning i RLE med varierte, elevaktive og engasjerende arbeidsmåter
- kan samarbeide med andre lærere, elever og hjemmet om faget

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse
- kan legge til rette for samarbeid mellom hjem, skole og lokalmiljø
- har forståelse for rollen som verdiformidler i et flerkulturelt samfunn

Innhold

Introduksjon til religioner og livssyn består av følgende hovedtemaer:

- Introduksjon til religioner og livssyn.
- Grunnskolefagets historie og aktuell situasjon

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i grupper og individuelt arbeid. I tillegg kan det være aktuelt med ekskursionsjoner.

I lærerutdanningen spiller dessuten praksisperiodene en viktig rolle, og samarbeid med praksisskolene åpner for verdifull faglig og didaktisk refleksjon.

Praksis

3 uker praksis i semesteret. Se nærmere informasjon i studieplan for *Grunnskolelærerutdanning 5-10* og *Plan for praksis*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det er to arbeidskrav knyttet til:

1. Én gruppeoppgave i litteratursøking og referanseteknikk (administreres av biblioteket).
2. En skriftlig gruppeoppgave med obligatorisk veiledning.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Studenter som kan dokumentere at de har utført lignende kurs administrert av biblioteket, kan slippe undervisningsøkt i det (arbeidskrav 1).

Eksamen

Skriftlig, individuell eksamen av 5 timers varighet. Eksamensbesvarelsen blir vurdert av én intern og én ekstern sensor.

Det gis bokstavkarakterer fra A - F på eksamen, der A er beste ståkarakter, E dårligste ståkarakter, og F er 'ikke bestått'.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emnet i løpet av semesteret (EVA3). Emneansvarlig har ansvar for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlisten er oppdatert 11.6. 2012.

Religionsundervisning/RLE-faget

Sødal, H. K. (red). 2009. Religions og livssynsdidaktikk.

Kristiansand: Høyskoleforlaget. Ss. 65- 112 (48 s.)

Neegaard, Gunnar, Sidsel Øiestad Grande, Robert Kvalvaag, Rasmus Reinvang, og Sissel Østberg.

«Innføring i religionskunnskap» I: Gunnar Neegaard (red.). Logos og Dharmas: Religioner, livssyn og etikk. Bergen: Fagbokforlaget, 2006, Ss.17- 40. (23 s.)

(Kompendium)

Religioner og livssyn

Brøntveit, E. og K. Duesund. 2010. Visjon og valg.

Bergen: Fagbokforlaget. Ss. 261-288 (28 s.)

Jacobsen, Knut A., og Notto R. Thelle.1999. Hinduismen og buddhismen.

Kristiansand: Høyskoleforlaget. Ss. 33- 136, 172 - 266 (197 s.)

Rian, Dagfinn og Levi Geir Eidhamar.1999. Jødedommen og islam.

Kristiansand: Høyskoleforlaget. (240s)

Rasmussen, T. og E. Thomassen. 2000. Kristendommen - en historisk innføring.

Oslo: Universitetsforlaget. Ss. 13-59. (47 s.)

Grande, Per Bjørnar. 2005. Kristendommen: en innføring.

Oslo: Gyldendal akademisk (92 s.)

Eller

Moxnes, Halvor. 2006. Hva er kristendom.

Oslo: Universitetsforlaget (137 s.)

LURLE10211 Trinnsesifikk fordypping i utvalgte temaer (5-10) (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Espen Schjetne

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Religion, livssyn og etikk for grunnskolelærerutdanningen 5-10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om kristendommens historie og trosinnhold

- har kunnskap om religionshistorie med vekt på nyere tid
- har kunnskap om humanismens historie og den moderne livssynshumanismen
- har kunnskap om vestlig filosofihistorie, med vekt på menneskesyn og etikk
- har kunnskap om uttrykksformer i religionene
- har kunnskap om religiøst og kulturelt mangfold
- har kunnskap om sentrale arbeidsmåter i faget på mellom- og ungdomstrinnet

FERDIGHETER

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere RLE-undervisning på en faglig adekvat måte
- kan samtale om vanskelige livssituasjoner
- kan gjennomføre og tilpasse opplæringen til barn/ungdommer med ulik religiøs og livssynsmessig bakgrunn

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse
- kan legge til rette for samarbeid med hjem, skole og lokalmiljø
- har forståelse for rollen som verdiformidler i et flerkulturelt samfunn

Innhold

Emnet *Trinnsesifikk fordyping i utvalgte temaer* (RLE 102) består av følgende hovedtemaer:

- Etikk og filosofi.
- Trinnsesifikk fordyping i utvalgte temaer.
- Uttrykksformer i religionene.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i grupper og individuelt arbeid. I tillegg kan det være aktuelt med ekskursjoner.

I lærerutdanningen spiller dessuten praksisperiodene en viktig rolle, og samarbeid med praksisskolene åpner for verdifull og didaktisk refleksjon.

Praksis

Det inngår 3 uker praksis i semesteret. Se nærmere informasjon i studieplan for *Grunnskolelærerutdanningen 5-10* og *Plan for praksis*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det er to arbeidskrav knyttet til emnet *Trinnsesifikk fordyping i utvalgte temaer*.

1. Deltakelse i undervisningen knyttet til momentet 'uttrykksformer i religionene' er obligatorisk.
2. Studenten skal skrive en fagdidaktisk oppgave i gruppe.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen av ca. 30 minutters varighet.

Eksamen blir vurdert av én intern og én ekstern sensor.

Det gis bokstavkarakterer fra A - F på eksamen, der A er beste ståkarakter, E dårligste ståkarakter, og F er 'ikke bestått'.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emnet i løpet av semesteret (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

?

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 15. januar 2013.

Fellespensum

Brøntveit, E. og K. Duesund: (2010). *Visjon og valg*. Ss. 13-18, 99-110, 149-158, 173-244. (100 s.)

*Bech, B.: *Kristendommen i bilder*. (13 s.)

Danielsen, R.: (2004) *Kulturbærende fortellinger*. Kap. 1. og 4.-5. (90 s.)

Enger, Trond: *Da Gud hadde makten*, HiØ (http://www.fag.hiof.no/~te/DA_GUD_HADDE_MAKTEN utv-red 2010-2011viii.doc) (70 s.)

*Rian, D (2005/2011). «Kristendommen i Norge» i: Jacobsen, K. A.: *Verdensreligioner i Norge*. Ss. 227-262. (35 s.)

Johnson, L. T.: (2010) *The New Testament*. (146 s.)

Rasmussen, T. og E. Thomassen: *Kristendommen - en historisk innføring*. Ss. 60-287. (228)

*Schjelderup, A. og Olsholt, Ø.: (1999) "Den filosofiske samtalen", i: Schjelderup, A., Olsholt, Ø. og Børresen, B.: *Filosofi i skolen*, s. 61-76 (15 s.)

Sødal, H. K. (red): (2009) *Religions og livssynsdidaktikk*. Ss. 11-64, 113-182. (124 s.)

Winje, G.: (2012) *Guddommelig skjønnhet*, Kap. 2- 6, 10 (235 s.)

Trinnsesifikk fordyping GLU 2 (5-10)

*Lane, T. og V. L. Haanes: (1998) *Kristen tenkning i 2000 år*. Ss. 215-240. (26 s.)

LURLE20113 Fordypning i livssyn, filosofi, hinduisme, buddhisme og annet religiøst mangfold (5-10) (Høst 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Religion, livssyn og etikk for grunnskolelærerutdanningen 5-10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 5. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten har kunnskap om

Sekulære livstolkinger med vekt på ideologier og nyreligiøsitet

- FNs internasjonale konvensjoner om menneskerettene og ILO - konvensjonen om urfolk og stammefolk i selvstendige stater, samt aktuell diskusjon om menneskerettighetsbegrepet
- vestlig filosofihistorie med vekt på nyere tid
- Samisk religionshistorie
- viktige tros- og livstolkninger i religionene hinduisme, buddhisme og sikhisme i historisk og aktuelt perspektiv, med vekt på europeiske og mer globale forhold
- religionshistorie med vekt på nyere tid fra hinduismen, buddhismen og sikhismen
- hellige tekster med viktige fortellinger i religionene *hinduisme*, *buddhisme*, *sikhisme*, deres litterære uttrykk og sjangrer, virkningshistorie, hermeneutikk og historisk-vitenskapelig perspektiv på tekstene
- grunnskolefaget si historie med særlig vekt på tida etter 1997 og ulike løsninger på religions- og filosofiundervisningen i andre land
- et bredt utvalg av mulige arbeidsmåter i faget og tilsvarende vurderingsformer

Ferdigheter

Studenten kan

- bruke et bredt utvalg av varierte arbeidsmåter med vekt på utforskende samtaler
- bruke digitale verktøy med særlig blikk for kildekritikk i søk etter informasjon og etiske spørsmål om nett- etikette og personvern
- bruke prinsippene for erfaringsbasert forskning i egen virksomhet som RLE- lærer
- kan vurdere lærebøker og andre læremidler i faget, og i egen undervisning
- kan lage lokale læreplaner i RLE
- kan reflektere over egen utvikling i yrkesutøvelse som RLE-lærer
- kan integrere de grunnleggende ferdighetene i RLE-undervisningen: kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig, lese ulike typer tekster og regne
- kan tolke hvordan tekster, kunst og arkitektur uttrykker mening i RLE- emnene, gjennom sjangrer, symboler, metaforer og andre virkemidler

Generell kompetanse

Studenten kan

- gjøre greie for ulike konsekvenser av verdigrunnlaget for skolen
- kan se ungdomskultur og samfunn ellers i sammenheng med religioner og livssyn

Innhold

Emnet inneholder følgende fagemner:

1. Religionene hinduisme og buddhisme med vekt på nyere tid
2. Annet religiøst mangfold med vekt på nyere tid: sikhisme, samisk religion, nyreligiositet
3. Filosofihistorie med vekt på nyere tid
4. Livssyn: sekulære ideologier

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer.

Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, ekskursjoner, og arbeid i grupper.

Arbeidsomfang

Det forventes en studieinnsats på minimum 20 timer pr uke inkludert undervisning.

Praksis

Praksis inngår i studiet, se nærmere informasjon i studieplan for *Grunnskolelærerutdanningen 5-10* og Plan for praksis. I lærerutdanningen spiller praksisperiodene en viktig rolle, og samarbeid med praksisskolene åpner for verdifull faglig og didaktisk refleksjon.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Gruppearbeid (2-4 studenter), skriftlig oppgave innenfor området filosofihistorie, sekulære livssyn eller nyreligjøstet.
2. Gruppearbeid med muntlig presentasjon av et faglig og didaktisk tema med relevans for RLE i skolen.
Studentene må gi muntlig vurdering av andre studenters presentasjoner.
Lærer gir muntlig vurdering om arbeidet er godkjent.
Etter presentasjonen lastes arbeidet opp i frontermappen *studentsamarbeid*.
3. Ekskursjon: Dagstur til Oslo og/eller Østfold: Deltakelse på omvisning/møte med trossamfunn som er hindu, sikh, og/eller buddhistisk.
4. Deltakelse i deler av undervisning, se spesifisering i semesterplan for nærmere informasjon.

Besøk og ekskursjoner til trossamfunn i Østfold og Oslo må bekostes i sin helhet av studenten.

Ved gyldig fravær fra gruppearbeid og besøk til trossamfunn, må studenten besøke stedene på egen hånd, dokumentere, og gi en individuell muntlig presentasjon til faglærer.

Arbeidskravene skal godkjennes av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig, individuell skoleeksamen av 5 timers varighet.

Ingen hjelpemidler tillatt.

Det gis bokstavkarakterer fra A-F.

Eksamensbesvarelsen blir vurdert av én intern og én ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig lærer har ansvar for at studentene får utføre evaluering av emnet RLE 101. Emneevalueringen inngår i en programevaluering hvert semester (EVA3).

Resultater fra evalueringen og forslag til justeringer følges opp sammen med studentenes representanter i faget RLE.

Litteratur

Litteraturlisten sist oppdatert 15. juni 2013.

Kompendium for RLE 201emnet (høst 2013) selges i bokhandel Remmen.

Filosofi, livssyn og annet religiøst mangfold

Björilin, O. 2008. «Religionslæreren och religionerna», i: Lundberg, J. G. og Persson, B. L. (red.): religionskunnskap.nu. *Föreningen lärare i religionskunnskap*. Årsbok, 40, s. 71-85 (15 s.)

Botvar & Schmidt (red). 2010. *Religion i dagens Norge*. Kap. 4. Mot en alternativreligiøs revolusjon? Ss. 60-80 (21s) Oslo: Universitetsforlaget (Kompendium)

Brøntveit og Duesund. 2010. *Visjon og valg: om filosofi, etikk og livssyn*. Ss. 83-157, 245 - 260, 289-311 (111s) Bergen: Fagbokforlaget.

Hansen, M. 2007. 'Pluralismen indad og udad. Skitse til en pluralistisk religionspædagogik på bakgrund av Robert Jacksons bog fra 2004: 'Rethinking Religious Education and Plarality', *Religionslæreren* (5), 10-15 (6 s.)

Laudrup, C. 2006. 'Religion og religionsundervisning i EU - Religionspædagogiske integrationsstrategier i EU', i: Andersen. P. B. m. fl., *Religion, skole og kulturell integrasjon i Danmark og Sverige*. København: Museum Tusulanums Forlag, 183-203 (21 s.)

Sandström, H. 2005. *Nyere livssyn og idéstrømninger* (102s)

Winje, Geir. 2006. *Hva er New Age?* Høgskolen i Vestfold. (5s) <http://www.hive.no/getfile.php/Intranet/Visittkortfiler%20-%20ansatte/Geir%20Winje/new-age.pdf>

Hinduisme, buddhisme og fagdidaktikk

Jacobsen, Knut A. 2009. *Hva er hinduisme*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap.4, 7 og 8, ss. 53-72, 107-136 (46s)

Jacobsen, Knut A. 2012/2000. *Buddhismen*. Kap.9-10, ss. 155-196 (40s) Oslo: Pax forlag.

Jacobsen, Knut (red.) 2011. *Verdensreligioner i Norge*. Kap.2 og 3 Buddhismen og Hinduismen i Norge, Ss. 31-125 (94s) Oslo: Universitetsforlaget

Jacobsen & Thelle.1999. *Hinduismen og Buddhismen*. Ss. 146-170, 267-272, 284 - 304, 317-330. Kristiansand: Høyskoleforlaget (64s)

Trainor, Kevin (red.) 2002. *Buddhisme Et illustrert oversiktsverk*. Oslo: N.W. Damm & Søn. ss.112-114, 120-123, 126-129, 132-151, 162-167, 170-173, 202-203, 222-229 (48s) (Kompendium)

Kildesamling til Kristendoms kunnskap med Religions- og Livssynsorientering. 1999. Bind 2. Utvalgte tekster og bilder fra hinduisme og buddhisme. Knut A. Jacobsen: Hinduismen Notto R. Thelle: Buddhismen http://www.krlnett.no/mer_kildesamlingen.htm (elektronisk og i bokformat) Oslo: Nasjonalt Læremiddelsenter

Samisk religionshistorie

Kristiansen, Roald E. 2005. Samisk religion og læstadianisme. Del 1 Samisk religion Ss. 5-38 (33s) Bergen: Fagbokforlaget.

Deler av teksten Samisk religion dekkes av forfatter i nettartikkel på <http://www.religion.no>

Kristiansen, Roald E. 2006. Noaiden i samisk tradisjon, ss. 6-13 I: Religion og livssyn: tidsskrift for Religionslærerforeningen i Norge. Bind 18, nr. 2. (8s)

Sikhismen

Sikher.no (2012) Oslo. Utvalgte artikler. Introduksjon, Sikhismen, Sri Guru Granth Sahib Ji. <http://www.sikher.no/> (ca.15s word-format)

Introduksjon: <http://www.sikher.no/2KORT.html>

Sikhismen: Flere underartikler:

Amrit-Khalsa: <http://www.sikher.no/4amrit.html>

Ekteskap: <http://www.sikher.no/4ekteskap.html>

Filosofi: <http://www.sikher.no/4filosofi.html>

Gurdwaraen & Sadhsangat: <http://www.sikher.no/4gurdu.html>

Historie: <http://www.sikher.no/4historie.html>

Kalender og sermonier <http://www.sikher.no/4kalender.html>

Kirtan: <http://www.sikher.no/4kirtan.html>

Kvinner: <http://www.sikher.no/4kvinner.html>

Rahit Maryada: <http://www.sikher.no/4rehat.html>

Sri Guru Granth Sahib Ji: flere underartikler:

Introduksjon: <http://www.sikher.no/6intro.html>

Innhold: <http://www.sikher.no/6innhold.html>

Historie: <http://www.sikher.no/6historie.html>

Oppbygging: <http://www.sikher.no/6oppbygging.html>

Språk og systematikk: <http://www.sikher.no/6spraak.html>

Sitater: <http://www.sikher.no/6sitater.html>

Behandling: <http://www.sikher.no/6behandling.html>

LURLE20213 Fordypning i etikk, jødedom, kristendom og islam (5-10) (Vår 2014)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Mette Ramstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Religion, livssyn og etikk for grunnskolelærerutdanningen 5-10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten har kunnskap om

- viktige tros- og livstolkninger i religionene jødedom, kristendom og islam, og annet religiøst mangfold i historisk og aktuelt perspektiv, med vekt på europeiske og mer globale forhold
- religionshistorie med vekt på nyere tid og særlig på jødedommens, islams, og kristendommens historie fra reformasjonen og framover. Konfesjonskunnskap

- hellige tekster med viktige fortellinger i religionene jødedom, kristendom og islam, deres litterære uttrykk og sjangrer, virkningshistorie, hermeneutikk og historisk-vitenskapelig perspektiv på tekstene
- sammenligninger mellom religiøse tradisjoner og praksiser
- religiøse, humanistiske og naturalistiske verdiperspektiver i møte med aktuelle utfordringer som spørsmål om: liv og død, kjønn og likestilling, seksualitet, økonomi, miljø og ressursbruk, rusmidler og rusmisbruk
- et bredt utvalg av mulige arbeidsmåter i faget og tilsvarende vurderingsformer

Ferdigheter

Studenten kan

- bruke et bredt utvalg av varierte arbeidsmåter med vekt på utforskende samtaler
- bruke digitale verktøy med særlig blikk for kildekritikk i søk etter informasjon og etiske spørsmål om nett- etikette og personvern
- bruke prinsippene for erfaringsbasert forskning i egen virksomhet som RLE- lærer
- kan vurdere lærebøker og andre læremidler i faget, og i egen undervisning
- kan lage lokale læreplaner i RLE
- kan reflektere over egen utvikling i yrkesutøvelse som RLE-lærer
- kan integrere de grunnleggende ferdighetene i RLE-undervisningen: kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig, lese ulike typer tekster og regne
- kan tolke hvordan tekster, kunst og arkitektur uttrykker mening i RLE-ernene, gjennom sjangrer, symbol, metaforer og andre virkemidler

Generell kompetanse

Studenten kan

- gjøre greie for ulike konsekvenser av verdigrunnet for skolen
- kan se ungdomskultur og samfunn ellers i sammenheng med religioner og livssyn

Innhold

Emnet omfatter fagtemaene: jødedom, kristendom, islam

Etikk: Religiøst, humanistisk og naturalistisk verdiperspektiv

1. Religionene jødedom, kristendom og islam med vekt på nyere tid
2. Etikk: Religiøst, humanistisk og naturalistisk verdiperspektiv

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer.

Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, ekskursjoner, og arbeid i grupper.

Arbeidsomfang

Det forventes en studieinnsats i emnet på minimum 20 timer pr uke inkludert undervisning.

Praksis

Praksis inngår i studiet, se nærmere informasjon i studieplan for *Grunnskolelærerutdanningen 5-10* og Plan for praksis. I lærerutdanningen spiller praksisperiodene en viktig rolle, og samarbeid med praksisskolene åpner for verdifull faglig og didaktisk refleksjon.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det er knyttet fire arbeidskrav til emnet.

1. Gruppearbeid (2-4 studenter) med muntlig presentasjon av et faglig og didaktisk tema innenfor emnet RLE 202 med relevans for RLE i skolen.
Studentene må gi muntlig vurdering av andre studenters presentasjoner.
Lærer gir muntlig vurdering om arbeidet er godkjent.
Etter presentasjon lastes arbeidet opp i frontermappen *studentsamarbeid*.
2. Gruppearbeid: Besøk til ett kirkesamfunn. Muntlig presentasjon.
Studentene må gi muntlige vurderinger på andre studenters presentasjoner.
Lærer gir muntlig vurdering om arbeidet er godkjent.
Etter presentasjon lastes arbeidet opp i frontermappen *studentsamarbeid*.
3. Ekskursjon: Dagsbesøk til Oslo og/eller Østfold: deltakelse på omvisning/møter med trossamfunn fra jødedom, islam og eventuelt kristendommen.
4. Deltakelse i deler av undervisningen, se spesifisering i semesterplan for nærmere informasjon

Besøk og ekskursjoner til trossamfunn og kirker i Østfold og Oslo må bekostes i sin helhet av studenten.

Ved gyldig fravær fra besøk og ekskursjoner til trossamfunn og kirker, må studenten besøke stedene på egen hånd, dokumentere, og gi en individuell muntlig presentasjon til faglærer.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen av 30 minutters varighet.

Ingen hjelpemidler tillatt.

Det gis bokstavkarakterer fra A-F.

Eksamen blir vurdert av én intern og én ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig lærer har ansvar for at studentene får utføre evaluering av emnet RLE 101. Emneevalueringen er en del av programevalueringen studentene gjør hvert semester (EVA3).

Resultater fra evalueringen og forslag til justeringer følges opp sammen med studentenes representanter i faget RLE.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 13. desember 2013

Kompendium for RLE 202 (Vår 2014) emnet selges i bokhandel: inneholder enkeltkapitler, artikler og utdrag

RLE- faget: fagdidaktikk Lied, Liv Ingeborg og Sidsel (2010): Vurdering i RLE, ss.124-135 i: Vurdering for læring i fag. Stephen Dobson og Roar Engh (red.) Kristiansand: Høyskoleforlaget (12s) (Kompendium)

Rian, D. (1999): Om å sammenligne religioner. I: Verdensreligioner i undervisningen. Oslo: Universitetsforlaget ss. 40-51 (12s) (Kompendium)

UngDialog. 2012-13. Aksjon: Dialog! Dialogmappen (elektronisk). Utvalgte deler. <http://ungdialog.no/onewebmedia/Aksjon%20Dialog%20mappe.pdf>

Kristendommens mangfold og kirkesamfunn, kristne, verdier og hellige skrifter Den norske kirke (17.oktober 2013): Uttalelse fra Bispemøtet i Den norske kirke: Ekteskapet i et evangelisk-luthersk perspektiv. Oslo (11s): <http://www.kirken.no/?event=doLink&famID=95393>

Elstad, Hallgeir (2005): Nyere norsk kristendomshistorie. Bergen: Fagbokforlaget. Ss. 7-104 (97s).

Hvalvik, Reidar og Terje Stordalen (1999): Den store fortellingen. Om Bibelens tilblivelse, innhold, bruk og betydning. Oslo: Det Norske Bibelselskap. Ss. 17-48, 111-120, 138-151, 161 187-197, 411-419 (77s)

Sødal, Helje Kringlebotn (red.) 2002. Det kristne Norge Innføring i konfesjonskunnskap. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Torleiv Austad, kap.2: Den ortodokse kirke ss. 23-32, Paul Leer-Salvesen, kap.3: Den romersk-katolske kirke ss. 35-77, Bernt T. Oftestad, kap.5: Den norske kirke ss.98- 124 (Kap 2,3 og 5 er 79s) Andre utvalgte kapitler regnes som pensum basert på studentenes arbeidskrav og utvalg av kirkesamfunn.

Winje, Geir (1998/2004): En kort presentasjon av Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige. HiVe (5s) <http://www.hive.no/getfile.php/Intranet/Visittkortfiler%20-%20ansatte/Geir%20Winje/mormonene.pdf>

Winje, Geir (1997/2004): En kort presentasjon av Jehovas Vitner. HiVe (7s) <http://www.hive.no/getfile.php/Intranet/Visittkortfiler%20-%20ansatte/Geir%20Winje/jehovas-vitner.pdf>

Winje, Geir. Jehovas vitner i skolen. Tønsberg: HiVe (3s) <http://www.hive.no/getfile.php/Intranet/Visittkortfiler%20-%20ansatte/Geir%20Winje/jehovas-vitner-i-skolen.pdf>

Jødedommens mangfold, retninger og bevegelser, jøder, verdier og hellige skrifter Groth, Bente (2011): Jødedommen. Oslo: Pax forlag Kronologi, ss.15-20, Kap. 9, 10, 11, 14 og 15, ss. 123-163, 187-217 (78s)

Rian, Dagfinn (2011): Jødedommen i Norge, I: Verdensreligioner i Norge, Knut Jacobsen (red). Ss. 166-167,189-207 (23s)

Kohn, Ervin. (2011-2013). Verdidebatt.no. Blogg artikler. Utvalg av samtidsaktuelle verdisaker og antisemittisme. <http://www.verdidebatt.no/erwin/?next=0>

Gran, Even. Fri Tanke. (21.10.2013): Het debatt om omskjæring I: Fri Tanke, nettavis for Human Etisk forbund. Landskonferanse med debatant Ervin Kohn fostander DMT (3s) <http://fritanke.no/src/popup.php?page=utskrift&NyhetID=9241>

Melchior, Joav (10. juni 2013) Rabbiner: Troen på Gud bør være centrum for alt, I: religion.dk (2s) <http://www.religion.dk/artikel/509760:De-andres-tekster--Rabbiner--Troen-paa-Gud-boer-vaere-centrum-for-alt>

Cohen, Kathrine. Seksualitet og jødedom, I: Det Mosaiske trossamfunn. Oslo (elektronisk nettside for trossamfunnet) (1s) <http://www.dmt.oslo.no/no/jodedom/artikkelarkiv/Seksualitet+og+j%C3%B8dedom.9UFRnO3Q.ips>

Det Mosaiske trossamfunn. Ekteskapslovgivning. Oslo. (elektronisk nettside for trossamfunnet DMT) (2s) <http://www.dmt.oslo.no/no/jodedom/artikkelarkiv/>

Feinberg, Lynn Claire (1998): Økologi og jødedom, I: Det Mosaiske trossamfunn. Oslo (elektronisk på DMT nettside) Innlegg fra konferansen om økologi, verdensbilder, verdier og livssyn i Oslo 19-20 september 1998.

Kildesamling til Kristendomskunnskap med Religions- og Livssynsorientering (1999): Oslo: Nasjonalt læremiddelsenter (elektronisk og bokformat) http://www.krlnett.no/mer_kildesamlingen.htm. Utvalgte fortellinger og tekster fra jødedommen for ungdomstrinnet. Torleif Elgvin: Jødedommen (Bind 2) : Ungdomstrinnet

Groth, Bente, L. C. Feinberg, E. Arnesen, T. Elgvin, og M. Buber (2002): Jødiske skrifter: tekstutvalg og innledende essay av Bente Groth. Oslo: Bokklubben. Serie Verdens hellige skrifter. Innledende Essay 39 sider og utvalgte tekster.

Cohn Eskenazi, Tamara (2009) Att lasa Bibeln i vår egen tid: ett judiskt perspektiv ss. 219-220, og Kvinnelige kommentatorer ss. 234-242, I: Stenstrøm, Hanna (red.) (2009): Att tolka Bibelen och Koranen. Lund: Studentlitteratur(10s) (Kompendium)

Humes, Immy (1998): Additional essays on Hasidism I: A Life Apart: Hassidism In America. PBS.org, USA. (20s) http://www.pbs.org/alifeapart/res_essays.html

Chabad.org (2001-2013). New York: Chabad-Lubavitch Media Center. Utvalgte tekster om tros, - og livstolkning fra ortodoks hasidisk bevegelse (25s). http://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/1600969/jewish/Chassidut.htm

http://www.chabad.org/global/about/article_cdo/aid/36226/jewish/About-Chabad-Lubavitch.htm

http://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/1600970/jewish/Chabad.htm

http://www.chabad.org/therebbe/article_cdo/aid/244372/jewish/A-Brief-Biography.htm

http://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/36247/jewish/Overview.htm

http://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/36251/jewish/Background.htm

http://www.chabad.org/therebbe/article_cdo/aid/1088/jewish/The-Emissaries.htm

http://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/3194/jewish/What-is-a-Soul.htm

http://www.chabad.org/kabbalah/article_cdo/aid/380433/jewish/Soul-Mates.htm

http://www.chabad.org/kabbalah/article_cdo/aid/380599/jewish/Judaism-and-Reincarnation.htm

http://www.chabad.org/kabbalah/article_cdo/aid/1322499/jewish/The-Mystical-Mikvah.htm

Islams mangfold, retninger og bevegelser, muslimer, verdier og hellige skrifter Jacobsen, Christine (2007): Unge norske muslimer om kjønn og likeverd ss.19-21 I: NIKK - magasin no.1, Nordisk institutt for kvinne og - kjønnsforskning (3s) (Kompendium)

Opsal, Jan (2008): Folkelig islam omtolker islam ss. 32- 35 I: Religion og livssyn, no. 4 (optrykk frå 1996) (4s) (Kompendium)

Abdullahi, Abdurahman (September 28th, 2010): The Roots of the Islamic Conflict in Somalia, I: Aaran News (elektronisk) (2s) <http://www.aarannews.com/?p=15410>

Roald, Anne Sofie (2009): Religiøse og kulturelle endringer i muslimers kultur møte, ss. 129-143 I: Religion og kultur: ein fleirfagleg samtale. Brunvoll, Bringeland, Gilje, og Skirbekk (red.) Oslo: Universitetsforlaget (15s) (Kompendium)

Vogt, Kari (2007): Hva er islam. Oslo: Universitetsforlaget (41s). Kap. 4: Islamske bevegelser i dag, ss. 92-110, Kap. 5: Politisk Islam, ss. 111-124, Kap. 6: Kan islam reformeres, ss. 126-134.

Vogt, Kari (2011): Islam i Norge, I: Verdensreligioner i Norge, Knut Jacobsen (red). Ss.128-162 (33s)

Vogt, Kari (1995): Shia-islam, kap. 9 ss. 180-197 I: Islams hus. Oslo: Cappelen (18s) (Kompendium)

Eggen, Nora S. (2007): Koran-tolkning: Systemkristiske tolkninger, Endrede kjønnsperspektiver, Religiøs pluralisme ss. 240-252, I: Koranen: innføring i en tekst - og tolkningstradisjon. Oslo: Solum (12s) (Kompendium)

Eggen, Nora S. (2011): Koranen - islams hellige skrift, Kap. 4, ss. 87-117, I: Hellige skrifter i verdensreligionene. Braavig & Justnes (red). Kristiansand: Høyskoleforlaget (30s) (Kompendium)

Ghozlan, Basim (6.september 2003) Innføring i hadith, I: islam.no. Den Islamske informasjonforeningen: Oslo (1s) <http://www.islam.no/page107901505.aspx>

An-Nawawi's. (2008) Førte hadither. Oversatt av Øyvind Færevik, I: islam.no. Den Islamske informasjonforeningen: Oslo. Utvalgte tekster. <http://www.islam.no/page1073764667.aspx>

Kildesamling til Kristendoms kunnskap med Religions- og Livssynsorientering (1999): Oslo: Nasjonalt læremiddelsenter (elektronisk og bokformat) http://www.krlnett.no/mer_kildesamlingen.htm. Utvalgte fortellinger og tekster fra islam for ungdomstrinnet. Einar Thomassen: Islam (Bind 1): Ungdomstrinnet

Diskriminering på grunn av religiøs bakgrunn. Antisemittisme og islamofobi. Antisemittisme i Norge? Den norske befolkningens holdninger til jøder og andre minoriteter (2012). Oslo: HL senteret. ss. 6-7, 10-18 (20s) http://www.hlsenteret.no/publikasjoner/HL_Rapport_2012_web.pdf

Døving, Cora Alexa (2013): Jødedommen i pressen. Historiens grep om samtiden, Kap. 7, ss. 174-201, og Islam i pressen, Kap. 5 ss.123-148 I: Religion i pressen. (medforfatter Siv E. Kraft). Oslo: Universitetsforlaget (52s)

Kartlegging av kunnskaper og holdninger på området rasisme og antisemittisme i Osloskolen. Undersøkelse blant elever (trinn 8-10) i Osloskolen gjennomført for Utdanningssetaten i Oslo (April 2011): (utført av Perduco) ss. 23, 32, 42-44, 58-60 (8s) http://www.utdanningsetaten.oslo.kommune.no/getfile.php/utdanningsetaten%20%28UDE%29/Internett%20%28UDE%29/PED/Dok/Rapport_UDA_7.6.2011.pdf

Mendoza, Kristian (23.11. 2013): Angripes for sin tro i: Utrop. (3s) <http://www.utrop.no/print/26111>

Ten Years On: Saudi Arabia's Textbooks Still Promote Religious Violence (2011): Washington: Hudson's Center for Religious Freedom Summary, ss. 8-13 (ca.6s) <http://www.hudson.org/files/publications/SaudiTextbooks2011Final.pdf>

Verdiperspektiver i møte med aktuelle utfordringer: kristne, jødiske, muslimske, humanistiske STL: Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (30.august 2013): Høring om NOU 2013:1, Det livssyns åpne samfunn (Stålsett-rapporten). Oslo (8s) STLs høringsvar til NOU2013:1

Gudsbilde - selvbilde - kjønnsidentitet (6. mars 2005): Rapport fra en konferanse om religion, livssyn og kvinneroller (nettutgave) Arrangør: Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn. Bidrag fra innlederne under konferansen. Utvalg: Anne Sofie Roald Islam s.3, Lynn Claire Feinberg Jødedom ss. 4-7, og Utfordringer i familielivet ss. 17-18 (7s)

Jacobsen, Knut A. (red.) (2010): Bioetikk i verdensreligionene. Religion, medisin og teknologisk endring. Oslo: Abstrakt forlag AS Knut Jacobsen: Kap.1: Bioetikk og religionene (ss.11-23) Schmidt, Ulla Kap. 2: Bioetikk i kristendommen (ss.24-47) (35s) Feinberg, Lynn Claire: Kap.4: Bioetikk i jødedommen (ss.169-209: utvalg)

Leirvik, Oddbjørn og Røthing, Åse (red.).(2008): Verdier. Oslo: Universitetsforlaget (37s) Åse Røthing og Stine Helena Svendsen: Norske verdier: Homotoleranse og heteroseksualitet (ss. 31-48) Eriksen, Lars Laird: Verdifelleskap eller uenighetsfelleskap? Håndtering av uenighet i klasserommet (ss.120-138)

Thorbjørnsrud, Berit S. (red.) (2005): Norge i Evig din? Ekteskaps- og samlivstradisjoner i det flerreligiøse Norge. Oslo: Abstrakt forlag AS Preston, Nora Stene: Det Gud har sammenføyed Ekteskapsstradisjoner blant katolikker i Norge (ss.110-128) Anja Bredal: Tvang og frivillighet i arrangert ekteskap (ss.303-307) (23s) Utvalgte sider i tillegg fra noen trossamfunn og kirkesamfunn basert på studentenes utvalg i arbeidskrav

Eller Plesner, I. Thorson og Døving, Cora Alexa (2009): Livsfaseriter: Religions- og livssynspolitiske utfordringer i Norge Utredningsrapport gjort av HL-senteret, på bestilling fra STL: Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn.

Human Etisk Forbund: Human.no (2.4. 2011): Eutanasi- aktiv dødshjelp. Oslo (1s): <http://www.human.no/Livssynspolitikk/Flere-saker-vi-mener-noe-om/Eutanasi---aktiv-dodshjelp-/>

Human Etisk Forbund: Human.no (6.4. 2011): Abort. Oslo (1s): <http://www.human.no/Livssynspolitikk/Flere-saker-vi-mener-noe-om/Abort/>

Human Etisk Forbund: Human.no (6.4. 2011): Dyr og etikk. Oslo (2s): <http://www.human.no/Livssynspolitik/Flere-saker-vi-mener-noe-om/Dyr-og-etikk/>

Norge: Mangfold av religioner og livssyn SSB: Statistisk Sentralbyrå (4. desember 2013): Trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja (2s)
<http://www.ssb.no/trosamf/>

Taule, Liv (7. mars 2012) Kirke- og religionsstatistikk i SSB. Hva forteller statistikkene om religion, tro og livssyn i Norge? I: Samfunnsspeilet 2012/1: SSB: Statistisk sentralbyrå, Oslo (5s) <http://www.ssb.no/kultur-og-fritid/artikler-og-publikasjoner/hva-forteller-statistikkene-om-religion-tro-og-livssyn-i-norge>

Østby, Lars (august 2011) Muslimsk flertall i Norge? I: Morgenbladet. Oslo (elektronisk) (2s)

Daugstad, Gunnlaug og Lars Østby (2009): SSB: Samfunnsspeilet 2009/3: Det flerkulturelle Norge: Et mangfold av tro og livssyn. Oslo (elektronisk) (7s)

Løwe, Torkil (5. oktober 2009): SSB: 2009/4: Samfunnsspeilet: Unge oppvokst i Norge med innvandrerforeldre. Mer "norske" enn eldre innvandrere? Oslo (elektronisk) (7s)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:48:17